

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ 2023

Μάθημα: ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (045): Αρμονία
ΛΥΣΕΙΣ

Άσκηση 1: Σάς δίνεται απόσπασμα από την 3^η κίνηση της Σονάτας για Πιάνο op.13, no. 8
'Pathetique' του L.V. Beethoven. [5]

Γράψετε στα κενά που υποδεικνύονται κάτω από την παρτιτούρα τα ακόλουθα:

- 1.1 την τονικότητα που κυριαρχεί στο απόσπασμα, και,
- 1.2 τις συγχορδίες με ολοκληρωμένη λατινική αρίθμηση

Piano Sonata No.8 Pathetique - Opus 13 (απόσπασμα)

Rondo

L.V.Beethoven (1770-1827)

Allegro

MI^{b+} I₄⁶ V₂ I⁶ IV⁶ Fr⁶

V V_{3/IV}⁶ IV

Οδηγίες

- Σάς δίνεται μία (1) μελωδία για Σοπράνο.
- Να την εναρμονίσετε για τέσσερις (4) φωνές (SATB).
- Να γράψετε τη φωνή της Σοπράνο και της Άλτο στο κλειδί του Σολ και τις φωνές του Τενόρου και του Μπάσου στο κλειδί του Φα.
- Για την εναρμόνισή σας, να ακολουθήσετε τα Κριτήρια Βαθμολόγησης που αναγράφονται στη σελίδα 4.
- Το κριτήριο «Αναγνώριση και Λύση» αφορά ένα ή περισσότερους ξένους φθόγγους καθώς και αρμονικά στοιχεία της δοσμένης μελωδίας τα οποία καλείστε να αναγνωρίσετε και να λύσετε.
- Το κριτήριο «Χρήση» αφορά τη διάνθιση της εναρμόνισής σας με έναν (1) τουλάχιστον ξένο φθόγγο ή κάποιο αρμονικό στοιχείο.
- Να σημειώσετε όλους τους ξένους φθόγγους με αστερίσκο (*).
- Συστήνεται να χρησιμοποιήσετε ως πρόχειρο τη σελίδα του τετραδίου όπου αναγράφεται «Πρόχειρη Εναρμόνιση», η οποία και δεν βαθμολογείται.
- Η τελική σας εναρμόνιση πρέπει να γραφτεί με πένα ανεξίτηλης μελάνης στη σελίδα με την ένδειξη «Τελική Εναρμόνιση». Η χρήση του διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας απαγορεύεται.
- **Βαθμολογείται μόνο η «Τελική Εναρμόνιση».**

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΑΡΜΟΝΙΑΣ - ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ		Βαθμοί
1. ΣΥΓΧΟΡΔΙΕΣ (31 β.)		
• Εύρεση και ορθή σύνδεση συγχορδιών		4
• Ορθές νότες συγχορδιών – Ορθοί διπλασιασμοί		2
• Αναγνώριση λύση και χρήση δεσπόζουσας με έβδομη		3
• Αναγνώριση και λύση διαβατικού V _{6/4}		3
• Αναγνώριση και λύση τονικοποίησης κύριας συγχορδίας (Παρενθετική Δεσπόζουσα)		3
• Αναγνώριση και λύση δευτερεύουσας συγχορδίας με έβδομη		3
• Χρήση δευτερεύουσας συγχορδίας με έβδομη		3
• Χρήση αλλοιωμένης 5 ^η		3
• Αναγνώριση και Λύση της Ναπολιτανικής έκτης σε δύο σημεία της μελωδίας		4
• Χρήση συγχορδίας με τρίτη της Πικαρδίας (tierce de Picardie)		3
2. ΕΥΡΕΣΗ ΑΡΧΙΚΗΣ ΤΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ (4) ΜΕΤΑΤΡΟΠΙΩΝ (5Χ5=25β.)		25
3. ΤΕΛΙΚΗ ΠΤΩΣΗ (6β.)		
• Αξιοποίηση της I _{6/4} στην τελική πτώση		3
• Χρήση πλάγιας πτώσης στην τελική κατάληξη		3
4. ΞΕΝΟΙ ΦΘΟΓΓΟΙ (14 β.)		
• Καθυστέρηση	Χρήση	2
• Ποίκιλμα (Βοηθητικοί φθόγγοι)	Αναγνώριση και Λύση	1
	Χρήση	1
• Διαβατικός φθόγγος	Χρήση	2
• Εναλλασσόμενοι φθόγγοι	Αναγνώριση και Λύση	2
	Χρήση	2
• Προήγηση	Αναγνώριση και Λύση	1
	Χρήση	1
• Εκφυγή	Αναγνώριση και Λύση	2
5. ΟΡΘΗ ΛΥΣΗ ΑΛΥΣΙΔΑΣ (12 β.)		
• Μετατροπική αλυσίδα		12
6. ΓΡΑΦΗ (8 β.)		
• Γραφή ορθών βαθμίδων με Λατινική αρίθμηση		3
• Γραφή ορθών αριθμήσεων		3
• Γραφή των μετατροπιών και της διαδικασίας		2
7. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ - ΜΙΜΗΣΗ (4 β.)		
• Μίμηση σύμφωνα με το δοσμένο θεματικό υλικό		4
8. ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΜΙΣΗΣ (1/2) ΜΟΝΑΔΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ:		
• Παράλληλες – Αντιπαράλληλες 5 ^{ες} ή 8 ^{ες}		
• Αυξημένο Διάστημα στη μελωδική γραμμή		
• Ευθείες - Κρυμμένες 5 ^{ες} ή 8 ^{ες}		
• Διασταύρωση φωνών		
• Υπερπήδηση φωνών		
• Μελωδικό ή Αρμονικό χάσμα		

**Υπολογισμός Βαθμού: Άθροισμα Βαθμών από Κριτήρια 1 έως 7 - Αφαίρεση από Κριτήριο 8
100:4 = 25**

ΠΡΟΧΕΙΡΗ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ

First system of musical notation, measures 1-2. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 4/4. The melody in the treble clef starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. Measure 2 begins with a quarter note D5, followed by eighth notes E5, F5, and G5, then a quarter note F5, and ends with a quarter note E5. The bass clef is empty.

Second system of musical notation, measures 3-4. Measure 3 starts with a quarter note D5, followed by quarter notes E5, F5, and G5. Measure 4 begins with a quarter note A5, followed by quarter notes B5, C6, and D6. The bass clef is empty.

Third system of musical notation, measures 5-6. Measure 5 starts with a quarter note E5, followed by quarter notes F5, G5, and A5. Measure 6 begins with a quarter note B5, followed by quarter notes C6, D6, and E6. The bass clef is empty.

Fourth system of musical notation, measures 7-8. Measure 7 starts with eighth notes G5, A5, B5, and C6, followed by quarter notes D6, E6, and F6. Measure 8 begins with a quarter note G6, followed by quarter notes A6, B6, and C7. The bass clef is empty.

Fifth system of musical notation, measures 9-10. Measure 9 starts with a quarter note D6, followed by a quarter note E6. Measure 10 begins with a quarter note F6, followed by a quarter note G6. The bass clef is empty. The system ends with a double bar line.

ΤΕΛΙΚΗ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ

Ενδεικτική λύση

Με την πιο κάτω προτεινόμενη έναρμόνιση δεν αποκλείονται άλλες, οι οποίες τηρούν τους κανόνες της τονικής αρμονίας.

Σολ-

V₂ i⁶ V₄⁶ i iv V/V₂ V₅⁶ i₂ VI₂ iv

3

Λα-

V₇ i V₇ i V₇ i

5

Σι- Ντο-

V₇ i₂ V⁷ VI N⁶ V⁷ i

7

Σολ-

ii^{o6} ₅ V₂ i₆⁶ iv₆⁶ ₅ N⁶ V₇ VI⁶ VI^{5#} iv₂ ii^o₇

9

i₄⁶ V⁷ i iv₄⁶ I⁴